Nr. 17 Sibiiu, Marți 17 Februariu (1 Martie) 1887. *Anul* XXXV

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru **streinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sûnt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:
Pentru **odată** 7 cr., — **de două ori** 12 cr., — **de trei or.** 15 cr. rêndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 16 Februariu, 1887.

Norii grei, ce au început a se ridica la începutul anului pe orisontul politic și amenința cu tunete pacea europeană, încep a se împrăștia. După discursul principelui Bismarck din Reichsrath — când cu introducerea septenatului — relațiunile politice au început a se încorda, și neliniscea cea mai mare a predominat toate stratele societății. Statele cele mari alăturea cu cele mici s'au îngrijit de posibilele mĕsuri preventive pentru un eventual resbel, nici o asigurare de pace din partea cercurilor competente nu se privia de mulțămitoare; unica împrejurare, ce mai lăsa o rază de speranță și pentru politicii cei mai optimiști era resultatul alegerilor din Germania. Astădi stăm în aceasta privință în fața faptului împlinit.

Alegerile au reeșit cu mare maioritate în favorul septenatului și anume sau ales; 193 septenatiști, 143 antisemitiști, ear 61 sunt balotagii, ceeace însemnează, că sepatenatul se va vota aproape cu două terțialități.

Dile de grea încercare au fost însĕ pentru marele bărbat de stat realisarea acestei maiorități, — pe care altfel ne-am dedat a-l priví de păditoriul păcii europene — în decurs aproape de 2 luni de dile a trebuit sĕ susțină luptă înverșunată în casa sa proprie, luându-și refugiul la mijloacele cele mai desperate, recurgênd chiar și la spriginul adversariului seu neimpĕcat, la capul ultraistilor, pe care altmintrea de mult îl ține de nimicit.

Cancelariul de fer al Germaniei, principele de Bismarck — dedat a urmărí principiul „aliază-te și cu dracul, numai sĕ'ți ajungi scopul“ nu a lăsat nici un minut din vedere toți factorii, cari i-ar putea aduce serviții întru realisarea programului seu.

Spre scopul acesta a nizuit mai dintâiu sĕ se împace cu Papa de la Roma — ca acesta apoi prin nunțiul lui sĕ lucre spre a înfrâna preoțimea catolică, din care s'a format centrul partidei germâne — totdeuna ostil planurilor și chiar și persoanei marelui cancelar.

Ne este însă în memorie „Kultur Kampful“ inscenat în Germania sub aegida principelui Bismarck, persecuțiunile, ce au îndurat clerul catolic preste tot — și în urmă rușinoasa capitulare a cancelariului.

Toate acestea e drept, s'au fost inscenat sub regimul infalibilului papă, Pius al IX-lea, dar acum ele au luat o formă mai domoală și mai conciliantă sub actualul papă, Leo XIII lea.

Vorba e, că clerul catolic nu e dispus a se lăsa sedus în politică nici chiar de enciclicele papale, ci în stăruința lui de a se afirma cu demnitate ca factor aproape decisiv în afacerile monarchiei Hohenzolilor s'a pus pe lucru — spriginiți chiar și de social democrați, în butul tuturor promisiunilor cancelariului și în butul presiunei, ce o a esercitat chiar principele de Bismarck, presentându-se însuși în persoană la actul de alegere în una din colegiile Berolinului.

Ce va sĕ însemneze aceasta, decât că clerul catolic din Germania este un cler disciplinat, cler cu rutină în afacerile politice și cler, care scie validita interesele sale cu demnitatea cuvenită.

Mai puțin efect a avut încordările dlui Bismarck chiar în capitala imperiului, unde aderenții guvernului au picat cu rușine din urnele electorale.

Tot așa de puțin s'au lăsat a se întimida alegĕtorii din Elsația — Lotharingia — al căror club sub numele de „clubul protestătorilor“ a eșit victorioși la alegerile din urmă pe lângă toate forțările și terorismele aplicate.

Când vom avea și noi astfel de alegĕtori aici la noi, în Ungaria și Transilvania, cari sĕ voteḑe conform intereselor bine pricepute ale lor și ale țĕrei, este o întrebare deschisă, dar cum că și noi românii am putea învĕța din aceste alegeri multe, foarte multe, este evident.

La noi alegerile se fac la comandă și cu deosebire în Transilvania — acei deputați, cari nu au obținut nici un mandat în Ungaria nu au sĕ vină decât la Făgăraș la Ighiu, Vințul de jos, Ocna Sibiiului ori Abrud și apoi mandatul le e sigur.

Pentru ce? Pentru că românii din aceste cercuri electorale nu sunt disciplinați, nu au nici cea mai mică cunoscință, ce fac ei, când dau mandatul lui Lukács Béla și altora, că ce prerogative formează pentru aceștia mandatul de deputat de a se ridica mai târḑiu pe cuiu cel mai înalt, al scărei din care seformează vieața publică din stat.

Câți români nu sunt la noi înzestrați cu toate, dar cu toate calitățile de a putea devení bărbați apți și chiar conducători ai unui oficiu, fie acela cât de greu — pentrucă românul de lucru nu se prea feresce, nici nu scie, ce însemnează a nu putea, când el e încredințat cu vr'un oficiu ori cu o muncă cât de grea. dar durere, că ei 'și consumă puterile ca oficianți subalterni, mai luptându-se de multe ori și cu sĕrăcia și necazurile împreunate cu ea

De unde toate aceste? De acolo, că noi prea puțin ne cunoascem unii pe alții, puțin căutăm unul după altul.

Poporul nostru de la sate e lăsat pradă unor oameni, cari nu vĕd mai departe de vîrful nasului lor — ear preoțimea, care ar trebuí sĕ fie conducătoriul natural al astorfel de acțiuni tăietoare afund în vieața publică de stat, sĕ ni sĕ ierte, dacă greșim, dar numai solidară nu este în acțiunile sale. Casul de la Sas-Sebeș — uneltirile săsesci din fundul regiu și în fine demoralisarea poporului român lăsat pre mâna sorții ar trebuí sĕ dea nițel de cugetat, celor ce se afirmă ca chiemați de provedință pentru salvarea intereselor neamului nostru — ca cel puțin acolo unde umĕr la umĕr am putea dobândí ceva pentru popor și pentru singuratici, sĕ o facem făr ca sĕ ne ținem orbesce de un conclus sĕc adus în sala de la împĕratul românilor din Sibiiu tot din 3 în 3 ani și în viitor din 5 în 5 ani și apoi atâta e tot ce am dobândit pentru interesele poporului nostru.

Iu oara a 11-a ar trebuí sĕ ne treḑim și sĕ căutăm un mod de procedere cel puțin pentru unele cercuri electorale unde noi dăm tonul, ca sĕ nu ne afle alegerile ear de tot neorientați și nepregătiți.

Revista politică.

În capitala Ungariei oamenii numai cred decât în bani, făr a gândí, că țeara e stoarsă și sleită, încât zeu nu scim, cum va mai fi până la adecătele. Foile ne aduc scirea, că ministrul Tisza a început sĕ închee cu consortiul Rothsild contract pentru un împrumut de douĕ-ḑeci de milioane, ear la ministeriul unguresc s'au ținut importante convorbiri despre creditul estra-ordinar, ce 'l vor cere delegațiunile. În cercurile parlamentare, se vorbesce, că partea obveniendă pe Ungaria a creditului va fi de șese-spreḑece milioane, ce sunt a se plătí immediat.

Desbaterea budgetului în parlament s'a finit abia acum după o desbatere de șase septĕmâni și astfel d-l Tisza ca ministru de finanță a putut presenta dietei budgetul pe anul 1887.

Deficitul constatat în mod final e de 22,024,794 fl. Ministrul de finanță e împuternicit a acoperí acest deficit pe calea unei operațiuni de credit. La întrebarea unor deputați, că fi-va în stare a'l acoperí și modul cum 'l va acoperí, dl Tisza a spus tare

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

(Urmare.)

Дарꙋл бꙋкꙋріеи.

Бꙋкꙋріе ѥсте лꙋкрꙋл либовиник ѡдихиѫ ши веселіе сꙋфлетꙋлꙋи ка съ бꙋкꙋре сꙋфлетꙋл лпохтеле сале кꙋмь съ каде.

Рѫꙋтате жалостеиеи.

Дѣчи жалостеи рѫꙋтате бꙋкꙋриеи кꙋмь макропие. къ ѥсте лдо́ѡ лꙋкрꙋри. лтѣю ѥсте кѫндь желꙋѫще ѡмꙋль де врꙋнь лꙋкрꙋ маре че є маи асꙋпра де пꙋтере лꙋи. ачѣста съ кѣмъ жале кꙋрать.

Дарꙋл пачилорь.

Пачиле сѫмть кꙋм грѫеще. сфнтꙋл пернадон ѥсте бꙋнѫтате минциеи. лцелепчюне смерить инимеи рѫпаѡсь сꙋфлетꙋлꙋи. соци де сꙋфлет омꙋлꙋи.

Рѫꙋтате мѫниеи.

Аристотеле грѫеще къ ѡмꙋль чель небꙋн кꙋрѫндь арат мѫниѧ са ѥрь линима лцелептꙋлꙋи ѡ аскꙋнде.

Ісꙋс сирах зис завистіе ши мѫніа лпꙋцинѣѫе зилеле ѡмꙋлꙋи ши гѫндꙋриле бѫтрѫнеськ ѡмꙋлб. родіе зис мѫниѡсꙋл рꙋшине наре.

Лѡтечинк грѫѫще чине съ афлъ лтрꙋ мѫніе гѫситꙋ є де диѧволꙋль.

Єриміе зис мѫніа ѥсте небꙋнꙋлꙋи лкꙋвинте ѥрь лцелептꙋлꙋи лꙋкраре.

Дарꙋль мастениеи.

Мила ѥсте кꙋм грѫще стн авгꙋстин съ даи мишелꙋлꙋи. ка съ аи лсꙋфлетꙋл тѫꙋ милъ.

Видіе зис динаръ греши ѡмꙋль милъ нꙋ ѥ требꙋи.

Платон зис нꙋи ничи пꙋдра фрꙋмос ка мастеніѧ съ храним флѫмѫнзіи ши съ слꙋжим болнавилорь ши надъпъм сѫтошіи ши приимим странии чи ши лбрѫкь голіи. ши съ скꙋмпѫрѫмь робиціи. ши съ лгропъм морціи.

Соломон зис чине ва да мѣсерꙋлꙋи нꙋ се ва къи.

Видие зис де сар арѫта ѡмꙋлꙋи че грешѣще пꙋцин ѡамени арь хи лꙋме.

Рѫꙋтате немастенеиеи.

Касіѡдорь зис маи грꙋ пѫкать де немастеніа нꙋ ѥсте ашиждирѣ ши чела че похтѣще съ лбогѫцѣскъ де ѡстенѣла ши де сꙋдориле алтора.

Дарꙋл євтиншꙋгꙋлꙋи.

Аристотле зис чине рѫсипеще бꙋнѫтате са фарѫ мꙋсрѫ кꙋрѫндь ва кѫдѣ лмесирѫтате.

Соломон зис де вери съ фачи бине сокотеще кꙋи фачи бине ка съ аиби дила динсꙋл мꙋлцѫмитъ апои.

Алиѯандрꙋ зис дѫ алтꙋе съ дѣ ши ціе алціи.

Стн петръ зис маи бине съ даи де кѫт съ чеи.

Соломон зис фрації нꙋ юбеськ фрателе съꙋ чел мѣрь ши приетенꙋл фꙋце де динсꙋль.

Рѫꙋтате скꙋмпѣтенеи.

Стн григоріе зис тоате лꙋкрꙋриле чещіи лꙋми аꙋ лчипꙋть ши сфрѫшит. нꙋмаи скꙋмпете иаре сфрѫшить.

Дарꙋл лнвѫцѫтꙋріеи.

Платон зис каꙋтъ съ нꙋ лвеци пре соцꙋл тѫꙋ лнаинте алтора ничи кѫндь ѥсте мѫніѡсь.

Рꙋтате фѫцѫріеи.

Катон зис кѫндь те мѫрѣще ѡмꙋл нꙋ лꙋѡа аминте ши де алте лꙋкрꙋри съ нꙋл крези.

puţin şi a declarat, că în impregiurările de faţă, desfăşurări lămurite nu poate sĕ dea în aceasta privinţă.

Negoţierile între monarchia noastră şi între România pentru inchieierea convenţiunei comerciale se vor reîncepe. Când vor sosí delegaţii români, nu se scie cu siguranţă, dar după cum vin scirile, pertractările se vor reîncepe immediat după încheerea sesiunei estra-ordinare a delegaţiunilor. Acest act se privesce în cercurile politice de mare importanţă pentru relaţiunile acestor douĕ state şi mai ales acum, când fiecare stat 'şi caută aliaţi în afară. Convenţia comercială se va încheia, căci ambele state au interes, numai dacă nu s'ar mai iví pedeci din partea guvernului unguresc. O aplanare a lucrurilor va fi totodată şi o siguranţă a relaţiunilor amicale între aceste douĕ state, cari trébue sĕ dea sprigin unul altuia în timp de pericol.

Cât timp Germania ferbe în luptele electorale, în Paris oamenii sunt linisciţi, desbaterile decurg în dietă tot în modul obicinuit de până acum; senatul a finit cu desbaterile asupra budgetului, ear în afară Francia 'şi continuă ocupaţiunile şi înăduşesce rĕscoalele. Espediţiunea din urmă ş'a luat drumul spre provincia Brindili. Pare, că francezi sunt cu totul indiferenţi de cele ce se petrec prin Germania; jurnalele franceze încă nici acum n'au început sĕ facă comentarii asupra alegerilor.

Alegerile din Germania, ce e drept n'au reuşit pe deplin pe placul cancelarului de fer, dar totuşi Bismarck are acum puterea în mână, ear bĕtrânul împĕrat 'şi poate serba cu inima linistită ḑiua nascerei în al nouă-ḑecelea an al vieiţi sale. Se vorbia, că la aceasta serbătoare va lua parte Ţarul, precum şi monarchul nostru şi astfel se va face o mult dorită întălnire a celor trei împĕraţi mari. Asta faimă însĕ nu se poate susţiné cu siguranţă; mai sigură însĕ este scirea, că moştenitorul de tron va călătorí cu aceasta ocasiune la Berlin, ca sĕ feliciteze pe bĕtrânul împĕrat în numele monarchului nostru.

Foile ruse se ocupă cu cestiunea alegerilor din Elsaţia şi Lotaringia şi se tem tare, că aceste alegeri pot serví principelui Bismarck de pretecst, ca sĕ ia dispoziţiuni aspre pentru regularea acestor ţeri ale imperiului, ceea ce uşor poate provoca un conflict între Germania şi Francia. Aceste mesuri, observă „Novoie Vremja" vor fi fatale principelui Bismarck şi nu se poate atribuí decât impregiurărei „a fi manţinută pacea europeană," că Rusia nu poate suferí o astfel de politică contrară intereselor Rusiei. Foia din Petersburg „Wjedemosti" mai adauge: În cas, când alegerile din Germania ar conduce pe principele Bismarck spre resboiu, nu va afla Germania pe nimenea nepregătit nici în Paris nici în Petropole. De altcum un articlul al ḑiarului „Nord" a produs mare svon prin Berlin. Deşi acest articol ḑice, că Rusia va sprigini pe Francia numai în cas, când ar fi atacată de a mai putea esista ca putere mare, totuşi oamenii politici sunt de părere, că între Rusia şi Francia esista chiar norme, cum ele au sĕ se sprijinească în cas d'a le fi amenințat teritoriul.

G o e s c h e n, cu ocasiunea unui prânz dat în onoarea lui, a ţinut în clubul sf. George o vorbire politică. Se pregătesc în Europa greutăţi îngrozitoare, ḑise bărbatul de stat. Tocmai asta-i pricina, că membrii diferitelor partide politice umblă sĕ delăture ori-ce diferinţe personale şi de partid, pentru ca parlamentele sĕ promoveze interesele şi sĕ 'şi ajungă scopul cu maiorităţi însemnate. Nu-i departe timpul, când fie-care re stat se va ruga de Englitera de o vorbă bună şi de sfaturi, şi vor urma sfaturilor ei. Acestea le profeţesce Goeschen pentru Englitera, că se vor împliní nu stă nimenea bun, dar că Engliterei i-se pregătesc mari greutăţi în privinţa Egiptului şi a canalului de Suez nu mai încape nici o îndoială. Politica ei e, sĕ-'şi întărească posiţia în Egipt, ceea ce nici decum nu-i pe placul Franciei, al Rusiei şi al Turciei, de aceea Britania mare contează mult pre o alianţă între ea, Austro-Ungaria, Germania şi Italia.

Epistola

deputatului L u d o v i c M o c s á r y *către alegĕtorii sei.*

Stimaţi concetăţeni! Fără îndoială vi cunoscut, că partidul de independenţă şi din 48 în şedinţa sa dela 15 Februariu a. c. a desaprobat aceea „direcţiune politică", care o urmez eu în cestiunea naţionalităţilor şi care am esprimat'o în vorbirea, ce o am ţinut tot în aceea ḑi în dietă; şi că în urma acestei desaprobări am eşit din partid.

Acest cas îmi ţin de datorinţă, a-l aduce şi eu însumi la cunoscinţa stimaţilor mei alegĕtori, cu atât mai vêrtos, că în conclusul partidului de independenţă şi din 48, se susţine şi aceea, că atitudinea esprimată în vorbirea mea dela 15 Februariu, stă în contraḑicere directă cu programul şi nisuinţele partidului. Prin urmare e necesar sĕ clarific starea lucrului, pentru ca stimaţii mei alegĕtori, sĕ se poată convinge: dacă e drept, că deputatul lor a devenit infidel programului seu, pe care v'au promis, că-l va ţiné.

În ultimul meu discurs, stimaţi concetăţeni, nici cu un fir de pĕr n'am trecut peste ceea-ce am esprimat în cestiunea naţionalităţilor în anul trecut, preste ceea-ce în 1879 am acentuat şi mai aspru, peste ceea-ce v'am descoperit atât înainte de prima mea alegere, cât şi după aceea de repeţite ori, peste ceea ce de 30 de ani, o mărturisesc ca o convingere nestrămutată, atât cu graiul, cât şi în scris. Părerile mele nici când n'au fost lucru secret nici înaintea alegĕtorilor mei şi nici înaintea partidului independent şi din 48; dacă însĕ cu toate acestea totdeuna am fost recunoscut de membru al clubului, şi încă în decurs de 10 ani, în calitate de preşedinte, am putut figura ca representant al lui: atunci întru adevĕr nu se poate considera — dacă numai nu vrem sĕ presupunem, că clubul înainte de aceasta n'a fost în clar cu punctul seu de plecare — destul de basată şi motivată aceea afirmare din conclus, că atitudinea din discursul meu amintit, ar sta în contraḑicere directă cu programul partidului.

Nu numai că nu stă în contraḑicere cu programul partidului, dar e o urmare firească a acestuia. De câte-ori a adresat partidul independent vr'un manifest către cetăţenii ţerii, totdeauna a declarat, că doresce a urmări faţă de naţionalităţi pretensiunile ecuităţii şi egalităţii de drept; pe drapelul partidului pe lângă „i n d e p e n d e n ţ ă" figura totdeuna şi devisa l i b e r t ă ţ i i, e g a l i t ă ţ i i şi f r ă ţ i e t ă ţ i i. Şi aceasta n'a fost nici când şi nu poate fi nici aḑi numai vorbă goală, ci trebue sĕ se aplice şi în pracsă. Urmarea firească a egalităţii de drept e, ca cetăţenii patriei întru susţinerea şi cultivarea limbei lor, sĕ nu fie atacaţi nici prin statul maghiar, nici prin societatea maghiară, ca acele legi, cari au garantat egala îndreptăţire a naţionalităţilor, mai ales legea pentru naţionalităţi din 1868, întitulată: „în causa egalei îndreptăţiri a naţionalităţilor" — sĕ se respecteze atât în privinţa literei, cât şi a spiritului.

Dacă însĕ e în interesul ţerii, ca maghiarii sĕ trăiască în bună înţelegere cu naţionalităţile, o pretinde aceasta punctul de mânecare, ce-l are de devisă partidul independent şi din 48. Dacă dorim a ne elupta neatârnarea şi independenţa patriei, aceasta numai aşa o vom ajunge, dacă ne va succede a concentra în aceste aspiraţiuni pe toţi cetăţenii ţĕrii. Dar poate-se aceasta şi presupune, dacă maghiarii se pun pe picior de rĕsboiu cu *celelalte* naţionalităţi? Bine scim, că ideea unităţii unui stat austriac formează în anumite cercuri obiectul unei aspiraţiuni, la care nu s'a renunţat nici când, şi bine scim, că spre ajungerea scopului acestuia, cum s'a folosit de frecările naţionale din 1848. A te ascunde sub aripile vulturului austriac şi acolo sĕ ascepţi isprăvirea totalei maghiarisări, ar fi o înşelăciune fatală, pentru că aceasta nu ar fi alta, decât urmărirea unei utopii, a cărei preţ nu ar fi altceva decât sacrificarea independenţii patriei. A te pune în conflict cu aspiraţiunile unităţii ale monarchiei de o parte, ear de altă parte cu naţionalităţile din ţeară, înseamnă, a te pune cu pericolul morţii sigure între douĕ petri de moară.

Aceste am îndrăsnit a le amintí pe scurt, ca sĕ-mi justific înaintea alegĕtorilor mei punctul meu de plecare în cestiunea naţionalităţilor peste tot şi în special, ce privesce vorbirea ultimă, ce o am ţinut în obiectul acesta, faţă de acusa nebasată, ce mi se face în conclusul amintit al partidului independent şi din 1848. Pe lângă tot respectul, ce-l am faţă de acest partid, sum silit a declara, că nu eu am fost acela, care am venit în contraḑicere cu programul partidului, căci desamintitul conclus testifică acel fapt dureros, că şi oameni respectabili şi cu principii solide pot sĕ fie induşi în contraḑiceri de către acel periculos curent, ce de present domnesce în patrie în cestiunea naţionalităţilor.

Regret, că s'a rupt acea legătură internă, care printre atâtea lupte m'a legat până acum de membrii partidului independent şi din 1848; regret, că de aici înainte voiu fi împedecat, a-mi putea sacrifica întreagă modesta mea lucrare în serviţiul acelor principii şi a acelui partid, căruia rĕmên adict nestrămutat. Dar mai vêrtos regret, că aceea, ce s'a întêmplat în sînul partidului, va da nascere în cercurile naţionalităţilor acelei păreri periculoase, că între pretensiunile lor legale şi între aspiraţiunile maghiarilor esistă un conflict, ce nu se poate aplana.

Dar stimaţii mei alegetori de sigur vor fi fost atinşi în mod neplăcut şi de împregiurarea, că bărbatul, care e representatul lor în dietă, a tost espus atâtor atacuri acute. Fie mi permis a amintí ceva şi despre această împregiurare.

Ministrul president Coloman Tisza, rĕspunḑênd la vorbirea mea a ḑis, că me compătimesce, fiindcă m'am făcut prorocul acelora, cari urĕsc rassa maghiară şi urĕsc statul maghiar, me compătimesce, căci pe stindardul acelor ultraişti, cari urĕsc statul maghiar, la locul prim va figura numele meu. Dacă dl ministru-president s'a ocupat de vorbirea mea din anul trecut cu o atenţiune mai pătrunḑĕtoare, din acel resunet de sigur ar fi putut constata un lucru foarte important. Eu în cont nuu accentuez, că supremaţia naţionalităţii maghiare n'o poate trage nime la îndoială, şi ca basă, pe care putem sta cu înlesnire unii lângă alţii, o privesc legea pentru naţionalităţi dela 1868. Şi acei agitatori, cari — după părerea dlui ministru-president, — urĕsc rassa maghiară şi statul maghiar; cari sunt inimicii statului maghiar, nu rĕspund cu aceea, că: ve mulţămim de asemenea amiciţie, noue ne trebue mai mult, ne trebue altceva, — ci cu bucurie o declară, că pe această basă împăcarea e gata; se înţelege aşa, ca legea sĕ fie respectată. Aşadară prin aceasta e constatat, că şi cu acei ultraişti poţi sĕ stai de vorbă, că acele aspiraţiuni contrare statului nu sunt altceva, decât nisce idiome; şi dl ministru-president numai din acel motiv le amintesce totdeuna, ca sĕ poată sĕ apară ca unul, căre ţine în frâu inimicii patriei. Dealtmintrea dl ministru-president, dacă

Дарꙋл преведеріеи.

Давидь зис ѫчепѫтꙋра ѫцелепчюніеи фрика лꙋи дꙋмнезеꙋ.

Седекіе зис кѫндь вери сѫ сфѫтꙋещи каꙋтѫ кꙋи це дай сватꙋл сѫ нꙋ арате таина та че маи таре де тине сѫци ѫтѫрѣскѫ сфатꙋл.

Рѫꙋтате небꙋніеи.

Соломон зис маи бине адорми де кѫть кꙋ небꙋнꙋл а ворови.

Ѫнкѫ маи бине сѫ те тимпини кꙋ леꙋл ши кꙋ ꙋрсꙋл кѫндь ле ѩи пꙋіи де кѫть кꙋ небꙋнꙋл мѫниѡс.

Дарꙋл дерептѫціеи.

Синакь зис чине нꙋ щие токми каса са́ кꙋм сѫ поатѫ токми алтора́.

Рѫꙋтате недерептѫціеи.

Синак зис патрꙋ пѫкате мари. чин фач рѫꙋ ѡ҆мꙋлꙋи челꙋи бꙋнь. ши кꙋрвеще кꙋ бѫрбать. ши чине цине плата нѫимитꙋлꙋи. ши мѫртꙋріе мин чинѡ҆асѫ.

Соломон зис. чине сапѫ грѡ҆апа алтꙋѩ ѫсꙋши ва кѫде ѫнтрѫнса.

Пентрꙋ недрептате скріе ѫ ѡтичник кѫ диѩ вꙋлꙋл врꙋ сѫ ѩ мꙋере. сѫи фак фете сѫ ле мѫрите ши сѫши дꙋкѫ цинеріи сѫи ѫмꙋнкѫ шиш лꙋ ѡ҆ мꙋере пре стрѫмбѫтате шіи нѫскꙋ шапте фѣте. че динтѫю фꙋ мѫндріѩ. че ѡ҆мѫрит дꙋпѫ боѩри. Ѧ дѡ҆аꙋѡ скꙋмпѣте. чи ѡ҆аꙋ мѫритать дꙋпѫ чеѩ че юбеськ арџинтꙋл. Ѧ треѩ стрѫмбѫтате чи ѡ҆аꙋ мѫритат дꙋпѫ ѡ҆амеіни чеи проци. Ѧ патра завистіа чи ѡ҆аꙋ мѫритат. дꙋпѫ мещери. Ѧ чинче ѡ҆аꙋ мѫритат. дꙋпѫ слꙋжитори бесеречіи. Ѧ шасе ѫнѫлцаре че ѡ дѣде мꙋерилорь, Ѧ шапте и че маи ре. че нꙋ врꙋ сѫ ѡ҆ мѫрите. че ѡ цинꙋ ѫкасе сѫ хїе кꙋрвѫ. деѣчи де требꙋеще кꙋива сѫ мѣргѫ ѫкаса лꙋи ши ѡ ва афла.

Manuscrisul VI.

Se deosebesce după formă întru toate de celelalte cinci. Aci se vede altă hârtie, altă scrisoare. Hârtia este mai groasă, dară mai bună şi mai fină. Scrisoarea este mai îngrijită şi mai frumoasă. În privinţa ortografiei încă sĕ deosebesce într'atâta, că în loc de ӡ se folosesce ѕ.

Scrisoarea merge pe douĕ coloane; în coloana primă este acelaşi tecst în limba slavonă, în a doua coloană paralel este traducerea românească. Este evident, că acesta este originalul traducerii, căci altcum n'ar avea înţeles aşeḑarea traducerii românesci faţă cu tecstul slavon.

Cuprinsul manuscrisului este următoriul:

Сенакь ѕис. ѡ҆мꙋль похтиторю. ничи ꙋн лꙋкрꙋ ѫлꙋме нꙋ ва пꙋтѣ цинѫ.

Сократь ѕис. чине ва врѣ сѫши ѫмплѫ похта са. ѥсте ѡ҆мь перить ши рѫсипить.

Пентрꙋ несокотинца скріе ѫ҆ѡтичникь. кѫ ера ѡаре кáрѣ ѡ҆ фечоарѫ веститѫ ши кꙋратѫ ѫнꙋме асинта. че де мꙋлте ѡрѫі ꙋѕіѫ де шꙋерѫі гржиндь кѫи маре невоѫ кꙋрвіеи. ши пꙋсе ѫ гѫндꙋл сѫꙋ сѫ испитѣскѫ ачѣ похтѫ сѫ ваѕѫ ѡаре ѥсте аша кꙋм ѕѫкь мꙋерилє. ши кемѫ пре ꙋн воникь чєль юбїѩ де тѫнѫрѫ. ѩрѫ єль вени ши дорми кꙋ нꙋса. ши де мꙋлте ѡры фѣчерѫ кꙋрвїє. ѡаре кѫндь врꙋ сѫ сѫ тає сѫ нꙋ маи кꙋрваскѫ.

Дарꙋл, вѫздрѫжаніеи.

Маре ѥсте дарꙋл вѫздрѫжаніеи. чинеши ва цинѩ похта трꙋпꙋлꙋи ѫсамѫнѫсє вѫздрѫжаніа ѫсинꙋлꙋи сѫлбатекь чени че дѫ нѫѡарѫ нꙋ бѫ

s'a ocupat cu obiectul acesta mai serios trebuie sĕ o scie foarte bine, că nu numai aşa numiţii ultraişti au primit cu bucurie vorbirea mea, ci toate clasele naţionalităţilor şi toţi acei oameni, a căror loialitate faţă cu statul e mai presus de toată îndoiala, fiind că fieşte căruia i-a venit bine a audí din rostul unui maghiar un cuvênt de dreptate şi de ecuitate. Însĕ dl ministru-president până în timpul cel mai recent n'a ştiut vorbí despre naţionalităţi altcum, ci numai ca despre inimicii declaraţi ai statului. Şi pentru aceea, dacă e ceva vrednic de compătimit, aceea nu e altceva, decât Ungaria însaşi, fiindcă are un ministru atotputernic, care nu e în stare a se ocupa în destul de serios cu una din cele mai importante cestiuni, ce o privesce pe naţiunea maghiară, şi care nu pregetă a bucĭuma în lume, că jumĕtate din locuitorii ţerii sunt inimicii statului.

Ce se atinge de atacarea persoanei mele prin o parte a presei, contra aceleia 'mi-e imposibil a me apĕra. E dureros, că oamenii pressei libere atât de puţin, respectează libertatea opiniunei. De aceasta însĕ omul avisat la viaţa publică, nu trebuie sĕ se sparie. Convingerea firmă invoalvă datorinţa, ca omul covingerei sale sĕ dea esprimare şi sĕ se nisuiască a-i câştiga valoare. Şi dela aceasta nu m'a putut reţiné nici recunoascerea neînsemnatei mele persoane, căci dreptatea pronunţată cu glas înnalt îşi face cale prin propria sa putere. Scopul mi-a fost, ca ocupându-se soţii mei serios cu cestiunea naţionalităţilor, sĕ-i fac sĕ cugete asupra lucrului: dacă întru adevĕr e la loc direcţiunea, ce se urmăresce în privinţa acestei cestiuni importante.

Încât am putut avea oare care speranţă a ajunge acest scop, nu mi-a fost permis a me retrage dinnaintea neplăcerilor, ce mi-am causat mie însumi şi eventual stimaţilor mei alegĕtori.

Cu stimă patriotică sum

Budapesta, 20 Februariu, 1887.

Al DVoastre concetăţean.

Ludovic Mocsáry
deputat dietal.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Clușiu, 27 Februariu 1887. Joi sara 24 a l. c s'au ţinut „Concertul impreunat cu bal al inteleginţiei române“ din loc. În genere luând succesul moral a acestei petreceri e foarte măgulitor şi strălucit; cel material încă e necunoscut, însĕ e speranţă, că scopul măreţ în favoarea căruia s'a arangiat (adecă: în favorul fondului român de fetiţe infiinţânde în Clușiu) e destul de puternic, pentruca sĕ nu resulte deficit.

Concertul a reușit spre marea mulţămire a întregului public ascultător, care a fost într'un aşa frumos numer adunat în vechia sală a redutei urbane precum nu s'a mai vĕdut de vre-o 4—5 ani încoace; cu toate că — ceiace, cu regret trebue sĕ amintesc — comitetul arangiator nu prea mare zel a arĕtat, ce s'a putut observa în întreg decursul lucrărei lui, şi cu deosebire în privinţa espedărei învitățiunilor, (care şi publicul din loc numai cu vreo câteva ḑile înainte de petrecere le au primit.)

Programa concertului, a fost statorită cu 7., puncte; însĕ onorându-ne cu presenţa Sa şi dl Jacob Murĕşan profesor de musica din Blașiu la rugările membrilor din comitet, — a binevoit a ne înmulţí programa încă cu un punct, jucând pe piano câteva piese frumoase naţionale cu o artă încântătoare şi răpitoare. Punctului acestuia i-a premers:

Tudor Flondor: „Cântec vênătoresc“ esecutat de corul bărbătesc cu simţ şi esactitate, a fost viu aplaudat.

2. Briccialdi: „Fantasie asupra motivelor din opera „Don Carlos“ pentru flaută cu accop. de piano esecutată de dl Al. Andressi Epurean (medicinist); cu aceasta a dobândit multe ap'ause.

3. C. M. v. Weber: *a)* Arieta, *b)* Cavantina din opera „Freischütz“ cântate de dșoara Laura Ranta (din Bistriţa) cu accomp. de piano. Ca începĕtoare cu vocea-i melodioasă a făcut o viuă impresiune asupra publicului ascultător şi a fost des aplaudată.

4. A. Sipos: „Rapsedie roumaine“ op. 13. esecutată pe piano de dșoara Ana Papp A avut ocasiune onoratul public, a cetí adeseori laudă şi prin foile strĕine despre talentul dşoarei; noi nu-i putem ḑice altceva decât, ca sĕ binevoiască a privi aplausele călduroase, ce le-a secerat, ca cel mai mic semn de recunoscinţă şi mulţămire din parte-ne, pentru momentele de distracţie foarte plăcută — ce ni le-a câştigat. Fără îndoială după punctul exabrupto al dlui Murĕşan cele mai culminante sunt:

5. „Către poporul român“ poesie de Petru Dulfu, declamată de dșoara Maria Roşescu, cu toate că e încă numai incepătoare, declamaţiunea a fost esecutată c'o simţire călduroasă şi un efect deplin; a fost adeseori intreruptă prin viue aplause şi'n urmă frenetic aplaudată. Asemenea punctul:

6. „Dephin Alard“ a-2 Symfonie concertentă op. 31 pentru doaue violine şi accomp. de piano esecutată de dşoarele Anna şi Sidonia Papp. şi dl Virgil Şotropa. Au secerat cele mai frenetice aplause. În urmă punctul:

Verobchievici „Senin şi furtuna“ cuartet vocal, esecutat de corul bărbătesc, încă au fost aplaudat.

Toate aceste au avut succesul deplin şi au dat o dovadă foarte puternică despre aceea, că şi pe lângă împrejurările aceste grele, sub cari trăim, cu voinţă firmă putem înnainta atât pe terenul adevăratei culturi, cât şi al artei.

După concert au urmat jocul, care a ţinut, în deplină ordine, până'n ḑior de ḑiuă. Quadrilul şi Romana I leau jucat câte 45 — 50 de părechi. În decursul pausei celei mari, 13 tineri, universitari studenţi, au jucat cu destulă precisitate jocul: „Căluşeriul şi Bătuta“, au fost des aplaudaţi.

Din secsul frumos, câteva gentile dame şi dşoare, 12 la numer, au representat şi pitorescul costum naţional in cea mai încântătoare variaţiune.

Vreo câţiva domni de alte naţionalităţi înca'u luat parte la aceasta petrecere românească; după care cred, că fiiesce cine cu aceea ferbinte dorinţă s'a despărţit, că baremi de ne-am putea întruní la o asemenea petrecere cât de multe-ori.

Scevola.

Viena, în 24 Februariu n. 1887. Cu ḑiua de Marţi s'a încheiat sesonul sgomotos al balurilor şi al petrecerilor.

Încă o ultimă storţare şi-a dat carnevalul spre a-şi vĕrsa toate plăcerile în seara de Marţi oamenilor iubitori de amusări în formă a ḑeci şi sute de baluri, serate şi conveniri.

Marţi seara a fost balul din urmă din ăst an la curte, Marţi seara s'a încheiat seria lungă a balurilor ţĕrănesci, mascate, burlesci, hazlii şi Dḑeu scie câte nume mai purtau, şi tot Marţi seara au mai pus înc'odată restauranţii Vienei la probă pungile oaspeţilor sei la petrecerile cu joc şi producţiuni, ce le au arangiat.

Cu ḑiua următoare, Mercurea prinderii postului, se încep sĕptĕmânile pocăinţii. Afişele cele mari tipărite cu slove cât nişte covrigi şi ilustrate cu fel de fel de caricaturi, au dispărut de pe păreţi, dând loc placatelor simple şi sărăcăcioase, cari ne spun cu o calmă laconie, că un hering de cea mai bună calitate se vinde cu 6 cr. la comerciantul X ori Y în strada Z. ori V.

Numai librarii n'au avut timp suficient încă, sĕ 'şi depărteze obiectele de iucs de prin fereşti, dar n'au întârḑiat a le ascunde sub anunţuri funebrale, cari s'au edat cu miile din incidentul reposării măririi sale: a carnevalului.

De curiositate ve comunic în traducere unul dintre aceste anunţuri;

†

Magnificenţa Sa domnul: „Mercurea prinderii postului“ aduce cu inima înfrântă de durere la cunoscinţa publică reposarea în domnul a prea binecunoscutului şi de toţi iubitului

domn Carneval,

urḑitoriul datoriilor, al maniei de crailicuri, profesorul tuturor crailor de noapte, doftorul inimelor îndrăgostite, secretariul pungii goale, membru şi president al tuturor societăţilor de beutori,

care după o scurtă suferinţă de câteva oare provenită din eshauriarea pungii, şi-a dat sufletul în 22 Februariu a. c. la oarele 12 din noapte.

Rĕmăşiţele pămêntesci ale defunctului se vor aşeḑa la odichnă în cimiteriul pocăinţii. Ear pomana i-se va face în casa de zălogire.

Viena, 22 Februariu, 1887.

Cei rĕmaşi în jale.

Câtă vreme burgezimea 'şi petrecea ḑilele carnevalului în chipul arĕtat, în cercurile mai înnalte diplomatice şi de bancheri au tăbărit multe griji şi gânduri, cari cu deosebire la bursă se manifestau într'un mod de tot înspăimêntător. Abia în 22 a l. c. au început a sĕ ridica earăşi cursurile, o împrejurare, la care a contribuit fără îndoială mersul alegerilor din Germania, — numai şi numai, — căci situaţia generală cât e pentru pacea Europiei, nu se pare a se fi îndreptat nici cât de puţin.

Stranie e impresiunea, care o produce asupra cercurilor economice de aci pausa cea lungă, ce a întrat dela plecarea Dlui Sturza încoace, între guvernul austro-ungar şi cel român.

Ḑi de ḑi se asteaptă cu o mai mare încordare continuarea pertractărilor, respective sosirea delegaţilor guvernului român, cari până aḑi nu au sosit.

Jurnalele locale, cari au o rubrică permanentă în părţile lor economice pentru afacerea convenţiunei comerciale cu România, încep sĕ numai creadă într'o resolvare favorabilă a cestiunei. Multe sunt de această părere. Altele earăşi cu deosebire cele mai aproape de guvern, vorbesc pe o coardă mai optimistă, esplicând întârḑierea delegaţilor României ca un semn, că bărbaţii de stat de dincolo de Carpaţi au luat cestiunea cu seriositatea cuvenită şi lucră la statorirea condiţiunilor detaiete, sub care va trebuí sĕ se stabilească convenţia.

E mai pre sus de ori-ce 'ndoială, că guvernul austriac va face mari concesiuni pentru România, aşteptând însĕ şi din partea României o asemenea prevenire. Numai despre intenţiunile celor din Bucureşti şi Budapesta se strĕcura cu mult mai puţin în publicitate, — o împrejurare, care servesce spre o vĕdită nemulţĕmire pressei germane. *Yff*

Raport general

despre activitatea „Reuniunei române de cântări din Sibiiu“ şi a comitetului ei în decursul anului 1886, cetit în adunarea generală ţinută la 14 Faur 1887.

(Încheiere.)

C. Membrii Reuniunii.

a) activi:

Cu 31 Dec. 1885 au fost membrii activi în total	51
În decursul anului s'au înscris	13
au repăşit în decursul anului	18
rĕmân cu finea lui 1886 în total	46

b) ajutători:

Cu 31 Dec. 1885 au fost membri ajutători . . .	80
În decursul anului s'au înscris	21
în total	101
Din aceştia au repăşit	11
şi au rĕmas în 31 Dec. 1886	90

Recapitulare:

Numĕrul membrilor activi la 31 Dec. 1886 . .	46
Numĕrul membrilor ajutătători la 31 Dec. 1886 .	90
	t. 136

faţă de anul trecut cu 5 membrii mai mult.

ꙟпѫ тꙋрбꙋре. ши кѫндь вине ла вале. ши де во гѫси ꙟпа тꙋрбꙋре. ва ста ꙟколо, доѡ сау трей ꙁиле ши нꙋ ва бѣ пѫнѫ нꙋ сѫ ва лимпеꙁи ꙟпа.

Пентрꙋ цинѣрѧ гржеськь твореціи. кѫ дирепть ꙟчѧ фѧче дꙋмнѣꙁѫꙋ ѡмꙋль кꙋ гꙋрѫ микѫ, ка сѫши цїе пѫнтечеле. ши трꙋпꙋль стѫндь дирепть. нꙋ ка ꙟ добитоачелор. ꙟкѫ лѫимба ꙟꙋ пꙋсь ꙟгꙋрѫ кꙋ трей ꙁидꙋре. мѫсѣлеле. динцїи. оустнеле. ꙟчатѣ фѣче дꙋмнѣꙁѫꙋ, сѫ ꙟибѫ вѫꙁдрѫжанїе лимбѧ ѡмꙋлꙋи.

Платон ꙁисе. патрꙋ лꙋкрꙋре сѫмть че кꙋнꙋселе ши перде ѡмꙋл бꙋнѫтѫциле. кѫндь, ва сѫци фѫкѫ бине чева, ѥль похтѣще сѣте смереши лꙋи мꙋлть. ши кѫндь. нꙋ фаче кꙋрꙋндь. ши кѫндь фаче. че нꙋ кꙋ невоинцѫ. ши кѫндꙋл фаче де сѫрг, баламꙋтиндь.

Пентрꙋ мѫндрїѧ скрїе ꙟлѣцѧ чѧ вѧке кѫ декѫ фѣче дꙋмнѣꙁѫꙋ, пре дїаволꙋл маи фрꙋмос ши ма маре де тоци ꙟнџерїи черюлꙋи. ѩрѫ ѥль ꙟтѫта сѫ мѫндри. кѫть гѫнди ѥль сѫши пꙋе скаꙋнꙋль де сꙋпра стѣлелорь ши сѫ хїе ꙟсѣмене кꙋ дꙋмнѣꙁѫꙋ. ѩр дꙋмнѣꙁѫꙋ вѫꙁꙋ ꙟчаста ꙟтрѫнсꙋл. дѣчил лепѫдѫ дин черю кꙋ тоате пꙋтериле лꙋи. дерепть ꙟчѧ ѥсте мѫндрїѧ рѫдѫчина тꙋтꙋрор рѫꙋтѫцилѡрь.

Din fiecare parte a codicelui s'a reprodus în cele premergătoare atâta, cât s'a creḑut a fi de ajuns pentru caracterisarea limbei, în care este scris. 'Mi reservez la ocasiune binevenită a da publicului şi unele „fac simile“ după fotografiă despre scrisoarea folosită în el. Deocamdată aflu de trebuinţă spre deosebire de alte codice, ce voiu publica mai târḑiu a numí codicile acesta cu numele, ce ni se pare mai corespunḑĕtoriu „*Codicele Lazar*“ fiindcă, precum am spus mai sus, s'a aflat în biblioteca lui Georgiu Lazar. Ficsarea codicelui acestuia cu un nume este necesară şi pentru aceea, ca revenind asupra lui sau eu cu darea de „facsimile“ a scrisorii sau alţii, sĕ se înlesnească tractarea despre el.

* (Mobilisare amênată.) Din Viena se telegrafiază jurnalului „Tagblatt“ că ministeriul comun de resboiu, avênd în vedere neliniscea, ce se produce în opinia publică prin înarmările iminente, a încunosciinţat comandele respective, ca manevrele de probă ale artileriei, ce se ţineau de obiceiu primăvara, sĕ se amâne pentru un timp mai potrivit cu privire la raporturile politice.

Starea archivei a fost cu finea anului 1885 de 113 piese (opuri) dela diferiţi autori.

In decursul anului 1886 s'a sporit archiva cu următoarele opuri:

1. C. Kreutzer: O noapte în Granada, pentru voci şi instrumente (partitura de piano, voci de cor şi de orchestru);

2. Iadassohn: Făgăduinţa (partitură si voci pentru cor);

3. Weinwurm: Cântece toscanice (partitură şi voci pentru cor);

4. Mozart W. A.: Requiem (partitură pentru piano);

5. Schumann R.: Der Rose Pilgerfahrt (partitură pentru piano).

Cu 31 Dec. 1886 archiva reuniunii numără în total 117 opuri.

Se însamnă, că preţul musicaliilor de sub Nr. 1 (Partitura de piano, vocile de cor şi de orchestru din opera „O noapte în Granada" de C. Kreutzer) s'a acoperit din venitul dela producţiunea din 15 Aprilie 1886.

Numărul obiectelor din inventariul reuniunii, care representau cu finea anului 1885 o avere de 525 fl. 64 cr. s'au înmulţit în decursul anului cu 2 cuiere à 4 fl. 50=9 fl. Obiectele, de care dispune adi reuniunea, represintă în total suma de 534 fl. 64 cr. v. a.; în suma aceasta nu e computată valoarea, ce represintă garderoba pentru domni folosită la representarea operei „O noapte în Granada" indusă de asemenea în inventarul reuniunei.

Eată pe scurt datele mai de căpetenie din viaţa „Reuniunei române de cântări din Sibiiu" în decursul anului 1886.

Înnainte de-a încheia acest raport, comitetul se simte îndatorat cu mulţămită Ven. Consistoriu archidiecesan şi On. Direcţiuni seminariale, care şi în acest an (1886) a lăsat în folosire pentru probele reuniunii una din salele seminariului Andreian, ear de altă parte On. Tipografii archidiecesane, care şi în anul espirat a făcut gratuit toate tipăriturile, de care reuniunea a avut trebuinţă.

Comitetul îşi permite în fine a supune deliberărei On. adunări generale următoarele:

1. Adunarea generală se dea absolutoriu comitetului pentru activitatea sa din anul espirat;

2. se stabilească preliminarul de budget pe anul 1887 pe temeiul proiectului presentat;

3. se designeze comisiunea pentru autenticarea protocolului presentei adunări, şi

4. se aleagă noul comitet pentru anul 1887.

Cu acestea comitetul ales în adunarea generală dto 15 Faur 1886, ţinând activitatea sa terminată, pune mandatul primit la dispositiunea On. adunări.

Din şedinţa comitetului ţinută în Sibiiu, la 9 Faur 1887.

Dr. A. Brote m. p., preşedinte. *Dr. I. Crişian* m. p., secretar.

Varietăţi.

* (Cas de moarte.) Subscrişii cu inima înfrântă de durere aduc la cunoscinţa tuturor rudeniilor şi cunoscuţilor, că prea iubitul lor părinte, respective moş, frate, socru, unchiu şi cumnat

IOAN HENTEŞ,

paroch gr.-oriental,

Duminecă în 15/27 Februariu a. c. la 4 oare d. m. după un morb scurt şi-a dat nobilul seu suflet în mânile creatorului în anul al 69 al etăţii şi al 45-lea a păstorirei sale sufletesci.

Rămăşiţele pământesci ale defunctului se vor petrece la locul de odichnă vecinică în cimiteriul gr. or. al Ocnei superioare în 17 Februariu (1 Martie) anul curinte la 2 oare după ameadi.

Ocna, în 15 Februariu, 1887.

Fiei ţerîna uşoară şi memoria binecuvântată!

Ioan Henteş, profesor. *Maria* căs. *Simtion. Ilie Henteş*, econom. *Paraschiva* căs. *Duma. Isaia Henteş*, preot ca fii; *Petru Simtion*, adm. parochial. *Ilie Dumîtru*, paroch. *Ioan Vinţeleriu*, paroch. *Ioan Duma*, notariu ca gineri. *Ilie* şi *Savu Henteş*, ca fraţi.

* (Mulţămită publică). Sub-semnatul comitet parochial se simte îndatorat a aduce mulţămită publică credincioasei gr. or. din parochia Galaţi Maria Ioan Aron, care pătrunsă de caritatea creştinească pentru biserica a căreia membră este, a dăruit pe seama acesteia din al seu 50 fl. v. a. scris cincideci floreni val. aus. în obligaţiune privată. De unde a dat, D deu se-'i sporească.

Deodată cu aceasta, comitetul parochial gr. or. din Galaţi mulţămesce următorilor p. t. domni, cari cu ocasiunea representaţiunei teatrale dela 18/30 Ianuariu a. c. dată în favorul bisericei noastre de aici au contribuit cu oferte marinimoase, anume: Iuliu Dan, administrator protopresbiteral 1 fl. v. a. Dr. Stefan Pop, fisic comitatens 1 fl. v. a. Ioan Turcu, protonotar comitatens 1 fl. v. a. Nicolau Aron, preot gr. or. 1 fl., Hariton Prescurea, amploiat judecătoresc 50 cr, Alesandru Pocol, cancelist advocaţial 50 cr, şi Maria Ioan Aron, econoamă 20 cr., suma 5 fl. 20 cr. — Venitul total cu această ocasiune a fost fl. 41.98, din care detragându-se erogatele de fl. 23.63 cr. a remas un venit curat de 18 fl. 35 cr. care s'a administrat în fondul bisericei gr. or. din Galaţi.

Galaţi, din şedinţa comitetului parochial gr. or. ţinută la 6 Februariu, 1887 st. v.

Nicolau Aron, preşedinte.

* (Consulatul austriac) din Bucuresci a luat mesuri, ca toţi tinerii studenţi români din Ardeal, cari încă sunt supuşi Austro-Ungari se fie chiemaţi la armată în monarchia noastră.

* (Ministerul român de resbel) a primit permisiunea dela guvernul rusesc, ca se 'şi treacă în ţeară 4,000 de cai cumpăraţi din Caucasia.

* (Camera advocaţială) din Alba-Iulia s'a constituit în adunarea sa generală în următoriul mod: Preşedinte: Emeric Hollaki, vice-preş: Ioan Pipoş, secretariu: Ioan Isecuţ, cassar: Nicolau Cadar, fiscal: Alecsie P. Vaina. Membri în comitet: Mateiu Nicola; Ignaţiu Rainay; Ignaţiu Imecs; Ioan Coşeriu; Carol Dane; Dr. Alecs. Mohai; Mih. Kerekes; Dr. Avram Pinciu; ear suplenţi: Nicolau Barbu; Alecsie Olariu; Nicolau Cadar; Alecsandru Velican.

* Ni se scrie dela Cohalm, că încă înainte de Crăcinn a erupt în Cohalm un morb — durere la cap şi junghiuri în lăuntru. De atunci până acum nu a fost o săptămână, în care se nu se fi întâmplat doauă, trei casuri de moarte în acel morb, dar au fost dile, în care s'au întâmplat şi şese casuri de moarte.

Medicii, dic că-i aprindere de plumâni, dar deoarece în Cohalm nici până acum nu a încetat acel morb, — ba încă şi în altă comună, nu departe de Cohalm anume în Dopca, încă a erupt acest morb şi continuă şi astădi tot ca în Cohalm, — nu se mai poate crede a fi aprindere de plumâni cunoscută mai înainte, ci trebue se credem, că acest morb este epidemic; şi e mirare, cum de nu s'au luat până acum din partea administraţiei măsuri mai serioase în contra lăţirei acestui morb.

* (Ridicarea unei fabrici de arme ung.) După cum se vestesce din Pesta, în dilele trecute s'a pertractat pentru ridicarea unei fabrici de arme Firma din Berlin „L. Löwe'schen Commandit-Gesellschaft" a răspuns d-lui ministru Fejérvári încă pe când se află în Viena, că este aplecată spre aceasta. Mai dilele trecute a venit în Pesta însuşi şeful acelei firme şi directorul technic al fabricei de au vorbit cu dl Tisza şi cu ministrul honvezimei. Fabrica va avea se provadă armata comună cu pusci de repetiţie şi va fabrica pusci şi pe seama landverului. Aceasta firmă pretinde ca guvernul se scutească de vamă transportarea în ţeară a maşinelor trebuincoase precum şi al uneltelor, cari stau în legătură cu maşinele. Societatea ung. acţionară a fabricei de arme, se va întemeia cu un capital de trei milioane de florini.

* (Bibiografic) *„Romänische Revue"* Apare în Resiţa anul al II, Nr. XII e de următoriul cuprins: *An die Leser — „Die Nassoder an dem Thron."* Bittgesuch der ehemaligen Grenzbevölkerung des II Romänen — 17 Grenz-Regiments, nun mehr în Bistritz-Nassoder Comitate. — *„Documente zur Geschichte des Fogarascher Landes."* Gesammelt und erläutert von N. Densuşian. (P. Brostean). *„Daco-romänische Sprachforschung."* V. S. Mangiuca. (Schluss.) *Inhaltsverzeichniss.*

„Meseriaşul român" apare în Braşov Nr. 3 cuprinde următoarele: Condiţiuni generale de înavuţire. — Materiile brute folosite în industrie. — Din minunile naturei, creerii furnicei. — Statutele „Meseriaşului român". asociaţiune de credit şi depuneri. Diverse.

— *Biserica ortodocsă română*, revistă periodică eclesiastică apare în Bucuresci Nr. 12 are următoarea tabelă a materiei: Iosif. — Alegerea I. P. S. Metropolit Primat. — Trei manuscripte slavone. — Sânta scriptură. — Rugăciunea. — Sum. şedinţelor St. Sinod.

Din Public*).

M.-Ilia, în 21 Februariu, 1887.

Fiind atacat în nrul 2 din 1/13 Februarie a. c. al „Calicului" din Sibiiu şi deşi astfel de atacuri e mai consult a le ignora cu totul, totuşi din respectul, ce-'l am către onoratul public, — ve rog se aveţi bunătate a da loc în preţuitele coloane ale „Telegrafului Român" următoarelor reflecsiuni.

Numai la pasagiul verificat: „Că dl Solgăbirău e un lene 'n feliul seu, lene personificată, cum nu e în lumea toată." voiu a reflecta, ear în cât pentru celelalte bălăcării continuate tot acolo va avea a răspunde „Calicul" la locul competent.

Ce se atinge anume de pasagiul citat aflu la loc a amintí activitatea mea de până aci per tangentem, ca onor. public în cunoscinţă de causă se poată judeca, în cât este întemeiată insinuarea de mai sus. Trebue se premit, că încă din copilăria mea şi sub timpul cât am studiat, singur m'am susţinut mai fără de nici un ajutor de nicăiri, după cum adecă s'a sburătorit mai toată înteligiţa română după anul 1848 şi sub durata sistemului absolutistic. După acea absolvând studiile sub provisor şi întrând în serviţiu public, mai apoi fiind advocat, în aceasta carieră m'am nisuit a corespunde chemărei mele cu zel şi onestitate, încât am ocupat totdeuna loc onorabil în societate; ma în calitate de advocat, începând dela anul 1872—1884 după trudă şi muncă continuă din escedentul venitului meu anual, în tot anul am depus şi la cassa de păstrare din Sibiiu diferite sume, astfel încât în 18 Maiu 1885 s'a urcat suma depusă la 5250 fl. 59 cr., mai notific şi aceea că fiind pe atunci om cu familie am fost constrins a-'mi mai trimite şi muerea bolnăvicioasă pela băi în tot anul, — afară de aceea întrevenind în familie morburi în tot anul am avut a solví doctor, moaşe şi în apotecă afară de spesele curente ale susţinerei casei. Toate acestea a trebuit se le acopăr din câştigul resultat din munca proprie. Cine are cunoscinţă despre ocupaţiunile advocaţiale despre greutăţile, cari le întâmpini mai vêrtos în atingerea cu poporul necult, va crede, că altmintrelea nu am putut esista în mod onest, decât numai prin muncă serioasă şi continuă. Acum dela anul 1884 încoace sum oficial municipal, conduc administrarea celui mai mare cerc în comitatul Huniădoarei, avênd acest cerc 76 de comune — cu un personal nesuficient, şi cine scie câte pretensiuni are publicul adi faţă de administraţiune, îşi poate închipuí şi aceea, că deu un şef, care este singur pentru toate răspundetor nu poate esista fără lucru şi în neactivitate. Dar eu nu sunt bună oară posesor şi nu am altă ocupaţiune decât oficiul, aici petrec o di ca şi alta, şi oarele oficioase încă le observ întocmai ca ori-care oficial subaltern şi pot incredinţa pe ori şi cine, că în oficiul încredinţat conducerii mele nu se face nimic fără conlucrarea şi autorisarea mea. Cu ajutoriul atot putintelui conduc deja de 3 ani acest oficiu, fără ca administraţia se fie suferit cât de puţin şi pot asigura ori şi pe cine, că administraţia nu e mai debilă decât în alte cercuri din acest comitat — totuşi pe alţi colegi ai mei n'are nimenea impertinenţă ai timbra de oameni lenoşi.

Adevărat, că eu de present sunt jăfuit de câştigul meu de mai sus, însă aceasta cestiune, fiind pusă înnaintea tribunalului competent, nu am se amintesc mai mult de astădată. Este fapt dar, că eu în viaţa mea am fost totdeuna sîrguitor şi muncitor, precum am arătat mai sus şi precum este aceasta în genere cunoscut. Eu doresc la fiecare cetăţan şi şi în specie la fiecere român, care a crescut şi a studiat în asemenea condiţiuni ca mine, se desvoalte numai atâta activitate, cât am desvoltat eu în viaţa mea, şi cred, că nu va avea causa a se plânge în contra sorţii şi va fi cinstit de toţi oameni de omenie. Ininimcii mei pot cauta nod în papură şi în cercurile lor private pot se-şi formeze ori şi ce opiniuni rele despre mine, însă dovedesc prea mare maliţie. — Sunt oameni, şi eu încă cunosc mulţi români din familii bune, cari au eredit avere dela părinţi, şi ei necum se mai câştige, se mai adaugă ceva la ea, dar şi aceea a prăpădit-o, şi adi sunt întru adevăr calici. Se poate şi e probabil, că acei, cari m'au jefuit află prea puţin câştigul meu şi de aceea me timbrează acum de lene personificată.

Faţă de „Calicul" vreau se mai observ, că eu am mai cetit foi umoristice şi în alte limbi anume în limba ungară şi germană, dar astfeliu de bălăcărituri şi murdării n'am cetit, şi pot afirma, că la alte popoare culte nici nu esistă astfeliu de monstruasităţi literare precum este redigiat „Calicul", despre carele se poate dice cu drept cuvênt, că este numai spre ruşinea şi batjocura literaturei române.

Primiţi onorata redacţiune asigurarea deosebite mele stime, pe lângă carea am remas.

S. Borha, pretor.

*) Pentru cele publicate sub această rubrică, redacţiunea nu e responsabilă. Red.

Loterie.

Sâmbătă în 26 Februariu 1887.

Buda: 60 33 85 63 42

Redactor provisoriu: Dr. Remus Roşca.

Editura şi tipariul tipografiei archidiecesane.